

ZA TROCHU LÁSKY

Za trochu lásky šel bych světa kraj
 šel s hlavou odkrytou a šel bych bosý
 šel v ledu – ale v duši věčný máj,
 šel vichřicí – však slyšel zpívat kosy,
 šel pouští – a měl v srdci perly rosy.
 Za trochu lásky šel bych světa kraj,
 jak ten, kdo zpívá u dveří a prosí.

Okna v bouři, 1894

ЗА МАЛКО ОБИЧ¹⁴

За малко обич аз от край до край
 Света обходил бих голòглав, бос,
 През ледове – в душата с вечен май,
 През вихри – но в уши ми пял би кос и
 В пустиня – с росни във очи откоси.
 За малко обич – божий свят до край,
 Пред вратни божек, който пей и проси.

Превод: **Кирил Христов**

ЗА МЪНИЧКО ЛЮБОВ¹⁵

За мъничко любов избродил бих света,
 бих крачил бос, без шапка в утрин синя,
 бих крачил в сняг, скрил в мене пролетта,
 бих крачил в буря с пеещ дрозд в гърдта,
 бих крачил сякаш по роса в пустиня.
 За мъничко любов избродил бих света
 като слепец, протегнал длан за милостиня.

Превод: **Григор Ленков**

¹⁴ Стихотворението е препечатано от *Огледалата на Вълтава. Чешки поети*. Превод: Кирил Христов. София: Държавно издателство, 1946.

¹⁵ Стихотворенията в превод на Григор Ленков са препечатани от Григор Ленков. *Избрани преводи*. София: Народна Култура, 1981.

NOTTURNO

Ve stínech noc jde snívá.
Slyš píseň cikády!
Jen smutný měsíc dívá
se v pusté zahrady.

A v topolech to stená. –
Ó žalný šum a vzdech!
Ó noci zamlžená,
svůj závoj spadnout nech!

Jak zahnu v stromořadí,
stín temný kyne blíž;
snad se duch mého mládí
jde loučit se mnou již.

Jak zahnu k vodotrysku,
jejž měsíc ozáří,
tu krok můj vážne v písku
a slza na tváři.

Pod nohou mně list suchý
tak smutně zašustí...
kdy vás, mé sny a tuchy,
duch na vždy opustí?

A v topolích to stená
a pohání mne v spěch;
ó noci zamlžená,
svůj závoj spadnout nech!

Svět v stínech; vzduch je parný,
jen měsíc svítí v sad,
a tichý, jednotvárný
zpěv cikády zní z lad.

Rok na jihu, 1878

НОКТИУРНО

Ношта е в сенки цяла.
Чуй – песен на щурци!
Тъга луната бяла
над парка пуст струи.

Топола ли простена?
Въздиша и шуми.
О, нощ, о, нощ здрачена,
воала свой сними!

Към мен със сенки плува
алеята в ношта:
дали не се сбогува
със мене младостта?

Фонтанът блика в блясък,
но щом го доближа,
кракът ми скръцне в пясък
и аз тъжа, тъжа.

Настъпя сухи листи –
как болно шумолят...
Мечти, надежди чисти
кога ще отлетят?

Тополата простена –
и нямам аз покой;
о, нощ, о, нощ здрачена,
сними воала свой!

Свят в сенки; спят тревите;
луна и здрач и сън,
и ронят пак щурците
тих, монотонен звън.

Година на юг, 1878

Превод: Григор Ленков

HOVOR NA MOŘI

Já pravil k ptáku: Cestou dlouhou,
kde neví zrak můj, kam by kles',
kam uletěl jsi s mojí touhou?
A on mi řekl: Do nebes!

Já pravil k vlně: Dcero moře,
hned samý jas, hned samý stín,
kam pohrobila's moje hoře?
A ona řekla: Do hlubin!

Já pravil k větru: Plachý hosti,
jenž všeho tkneš se v přeběhu,
kams odnes' tíž mé minulosti?
Dě! Ta zůstala na břehu!

Jsi zase volný, šťastný, mladý!
dě! západ temně nachový –
Ne, vzdych' jsem, vleku s sebou všady
své vlasti těžké okovy!

Dědictví Tantalovo, 1888

РАЗГОВОР У МОРЯ

Сказал я птице: «Вижу даль я,
но все же не пойму я, нет,
куда летишь с моей печалью?» –
«За тучи!» – слышу я в ответ.

Сказал волне я: «Дочка моря,
о тень и свет, поведай мне –
где погребла мое ты горе?»
Она сказала: «В глубине!»

Сказал я ветру: «Робкий странник,
все трогаешь ты на бегу...
Где прошлые мои страданья?»
«Остались здесь, на берегу!»

«Свободен, счастлив, юн ты снова!» –
сказал закат мне огневой.
«Нет! Родины моей оковы
влачу я всюду за собой!»

Наследие Тантала, 1888

Перевод **Леонида Мартинова**¹⁶

¹⁶ Леонид Николаевич *Мартинов* (1905 – 1980) е руски поет, който е бил изпратен от сталинския режим на заточение и е реабилитиран едва посмъртно. Превежда поезия от различни езици, включително от чешки (Ян Неруда), полски (Я. Кохановски, А. Мицкевич, Ю. Словацки, К. Ц. Норвид, Ю. Тувим и др.), хърватски (М. Кърлежа), словенски (О. Жупанчич).

РАЗГОВОР НА МОРЕТО¹⁷

Казàх на птицата: о, птичко жива,
 Кат хвъркаш из безкрайността,
 Къде отнасяш мойта скръб горчива?
 – Във небесата, рече тя.

Питàх вълнàта: морска дъщи,
 ту бляскава, ту пълна с мрак,
 Къде скри горестта ми, като във гроб същи?
 Тя рече ми: – Вдън бездна чак!

Попитах вятъра: о, гост прозрачни,
 Кой всичко стигаш в своя път,
 Къде отвя ми спомените мрачни?
 – Оставих ти ги на брегът.

– Ти пак си волен, млад, ми рече
 Пурпурнозлатний небосвод.
 – О, не, въздъгнах: ази влача вече
 Оковите на цял народ.

Превод: **Иван Вазов**

РАЗГОВОР КРАЙ МОРЕТО

Попитах птицата: – Къде ли
 скръбта ми с тебе полетя
 сред необятните предели?[“]
 – На небесата! – каза тя.

Вълната питах: – Морска дъще,
 ту мрак е в теб, ту светлини,
 къде тъгата ми поглъщаш?
 А тя: – Вдън мойте глъбини!

Попитах вятъра: – Кажи ми,
 отвя ли прежната тъга
 със пръсти плахи и незрими?
 – Оставих ти я на брега.

И рече залезът рубинен:
 – Отново си щастлив и млад!
 – О, не, на моята родина
 оковите vleka нерад.

Превод: **Жоржета Чолакова**

¹⁷ Преводът на Иван Вазов е препечатан от *Славянска антология* (съст. Ст. Чилингиров. София: Печатница на С. М. Стайков, 1910), където са включени и другите стихотворения, преведени от него – *Припомняне из Тацита, Ехуда Халеви и Долу крилата!*. – Б. ред.